SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 3330

SPRAWOZDANIE
KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA
ORAZ
KOMISJI CYFRYZACJI, INNOWACYJNOŚCI I NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII

o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3260)

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 6 marca 2019 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii - do pierwszego czytania.

Komisje: Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na wspólnym posiedzeniu w dniu 2 kwietnia 2019 r.

wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 2 kwietnia 2019 r.

Przewodniczący Komisji
Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii

/-/ Paweł Pudłowski

Przewodniczący Komisji
Sprawiedliwości i Praw Człowieka

/-/ Stanisław Piotrowicz

Sprawozdawca

/-/ Bartłomiej Wróblewski

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz niektórych innych ustaw[1)]

Art. 1. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, 1467 i 1629 oraz z 2019 r. poz. 11) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. Pismo w postępowaniu sądowym (pismo strony) obejmuje wnioski i oświadczenia stron składane poza rozprawą.";

2) w art. 46 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Pismo strony powinno ponadto zawierać w przypadku:

1) gdy jest pierwszym pismem w sprawie:
   a) oznaczenie miejsca zamieszkania, a w razie jego braku – adresu do doręczeń, lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników,
   b) numer PESEL strony wnoszącej pismo, będącej osobą fizyczną, oraz jej pełnomocnika lub przedstawiciela ustawowego, jeżeli go posiadają lub
   c) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer identyfikacyjny REGON albo numer w innym właściwym rejestrze lub ewidencji, albo numer identyfikacji podatkowej strony wnoszącej pismo, niebędącej osobą fizyczną, która nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest ona obowiązana do jego posiadania,
   d) oznaczenie przedmiotu sprawy;
2) dalszych pism procesowych – sygnaturę akt.";

[1)] Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 10 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw.

3) w art. 48 § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym, doradcą podatkowym lub radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. Zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym, doradcą podatkowym lub radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ma charakter dokumentu urzędowego.";

4) w art. 54:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Organ, o którym mowa w § 1, przekazuje skargę sądowi wraz z kompletnymi i uporządkowanymi aktami sprawy i odpowiedzią na skargę, w postaci papierowej lub elektronicznej, w terminie trzydziestu dni od dnia jej otrzymania. Skargę wniesioną za pośrednictwem konsula minister właściwy do spraw zagranicznych przekazuje sądowi wraz z kompletnymi i uporządkowanymi aktami sprawy i odpowiedzią na skargę, w postaci papierowej lub elektronicznej, w terminie sześćdziesięciu dni od dnia jej otrzymania przez konsula.",

b) dodaje się § 5 i 6 w brzmieniu:

„§ 5. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób oraz szczegółowe warunki przekazywania skargi wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę do sądu przez organ, o którym mowa w § 1, oraz ministra właściwego do spraw zagranicznych przekazującego skargę wniesioną za pośrednictwem konsula.

§ 6. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, wydając rozporządzenie, o którym mowa w § 5, uwzględni formę lub postać, w której została wniesiona skarga, postać akt sprawy, której dotyczy skarga, oraz potrzebę zachowania jednolitego standardu i bezpieczeństwa przekazywanych akt sprawy, skargi i odpowiedzi na skargę.";

5) w art. 66:

a) w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W toku sprawy adwokaci, radcy prawni, doradcy podatkowi, rzecznicy patentowi i Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej doręczają sobie nawzajem pisma bezpośrednio za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty lub przesyłką poleconą.",

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Przepis § 1 nie dotyczy pism wnoszonych w formie dokumentu elektronicznego, podlegających doręczeniu adwokatowi, radcy prawnemu, doradcy podatkowemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, którzy stosują środki komunikacji elektronicznej do odbioru pism.";

6) w art. 70 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Strony i ich przedstawiciele mają obowiązek zawiadamiać sąd o każdej zmianie miejsca zamieszkania, adresu do doręczeń, w tym adresu elektronicznego, lub siedziby.";

7) w art. 75 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Pisma w postępowaniu sądowym i orzeczenia mogą być doręczane w formie dokumentu elektronicznego zawierającego dane z systemu teleinformatycznego sądu.";

8) w art. 100 w § 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Notatka urzędowa może być utrwalona w systemie teleinformatycznym sądu i opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym.";

9) w art. 101 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Protokół może być utrwalony w systemie teleinformatycznym sądu i opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym.";

10) w art. 137 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Wyrok może być utrwalony w systemie teleinformatycznym sądu i opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym.";

11) w art. 143 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Uzasadnienie wyroku może być utrwalone w systemie teleinformatycznym sądu i opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym.";

12) w art. 156 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. W przypadku wyroku, o którym mowa w art. 137 § 5, wzmianka o sprostowaniu ma formę dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym.";

13) w art. 205 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Przepisy § 2 i 3 stosuje się odpowiednio do strony reprezentowanej przez doradcę podatkowego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.";

14) w art. 286:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli akta administracyjne sprawy są prowadzone w postaci elektronicznej. Organowi administracji publicznej doręcza się odpis orzeczenia ze stwierdzeniem jego prawomocności.",

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Termin do załatwienia sprawy przez organ administracji określony w przepisach prawa lub wyznaczony przez sąd liczy się od dnia doręczenia organowi akt albo, w przypadku, o którym mowa w § 1a, odpisu orzeczenia.".

Art. 2. W ustawie z dnia 10 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 183, z 2015 r. poz. 1311, z 2016 r. poz. 1579, z 2018 r. poz. 696 i 1544 oraz z 2019 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) w pkt 1 w art. 12a § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Sąd, w odniesieniu do akt w postaci elektronicznej, udostępnia stronom akta sprawy w swoim systemie teleinformatycznym, po uwierzytelnieniu strony w sposób określony w art. 20a ust. 1 i 2 ustawy z

dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570, z 2018 r. poz. 1000, 1544 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 60).",

b) w pkt 2 w art. 12b:

– w § 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w przypadku otrzymanego pisma w formie dokumentu elektronicznego, przez sporządzenie uwierzytelnionego wydruku, z zachowaniem wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, jeżeli strona nie stosuje środków komunikacji elektronicznej do odbioru pism;",

– dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Sąd, doręczając stronie pierwsze pismo w sprawie w formie innej niż forma dokumentu elektronicznego, informuje stronę o warunkach wnoszenia oraz doręczania pism przez sąd za pomocą środków komunikacji elektronicznej.",

c) pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) w art. 37 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli odpis pełnomocnictwa lub odpisy innych dokumentów wykazujących umocowanie zostały sporządzone w formie dokumentu elektronicznego, ich uwierzytelnienia, o którym mowa w § 1, dokonuje się z wykorzystaniem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego. Odpisy pełnomocnictwa lub odpisy innych dokumentów wykazujących umocowanie uwierzytelniane elektronicznie sporządzane są w formatach danych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.";

4) po art. 37 dodaje się art. 37a w brzmieniu:

„Art. 37a. Pełnomocnictwo udzielone w formie dokumentu elektronicznego podpisuje się kwalifikowanym podpisem

elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.";",

d) w pkt 5 w art. 46:

– § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. W przypadku gdy pismo strony jest wnoszone w formie dokumentu elektronicznego, powinno ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.",

– § 2d otrzymuje brzmienie:

„§ 2d. Jeżeli pismo, o którym mowa w § 2a, nie zawiera adresu elektronicznego, sąd przyjmuje, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego, a gdy wniesiono je w innej formie i zawiera ono żądanie, o którym mowa w § 2c, doręczenie pism przez sąd następuje na adres wskazany zgodnie z § 2 pkt 1 lit. a, przy czym w pierwszym piśmie sąd poucza o warunku podania adresu elektronicznego w żądaniu doręczania pism środkami komunikacji elektronicznej.",

e) pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7) w art. 48 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Jeżeli odpis dokumentu został sporządzony w formie dokumentu elektronicznego, poświadczenie jego zgodności z oryginałem, o którym mowa w § 3, dokonuje się z wykorzystaniem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego. Odpisy dokumentów poświadczane elektronicznie sporządzane są w formatach danych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.";

8) po art. 49 dodaje się art. 49a i art. 49b w brzmieniu:

„Art. 49a. Sąd potwierdza wniesienie pisma w formie dokumentu elektronicznego do swojej elektronicznej skrzynki

podawczej przez przesłanie urzędowego poświadczenia odbioru w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, na wskazany przez wnoszącego adres elektroniczny.

Art. 49b. 1. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może określić wzory dokumentów elektronicznych, które mogą być wykorzystywane w postępowaniu w sprawach sądowoadministracyjnych.

2. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego udostępnia wzory dokumentów elektronicznych, o których mowa w ust. 1, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Naczelnego Sądu Administracyjnego.";",

f) w pkt 9 uchyla się lit. b,

g) uchyla się pkt 10,

h) w pkt 12 w art. 74a:

- w § 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
  „Oświadczenie o rezygnacji z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej składa się w formie dokumentu elektronicznego.",
- w § 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
  „2) pouczenie dotyczące sposobu odbioru pisma, a w szczególności sposobu identyfikacji adresata pod wskazanym adresem elektronicznym w systemie teleinformatycznym wykorzystywanym przez sąd do obsługi doręczeń, oraz informację o wymogu podpisania urzędowego poświadczenia odbioru kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.",
- § 9 otrzymuje brzmienie:
  „§ 9. W przypadku uznania pisma w formie dokumentu elektronicznego za doręczone sąd umożliwia adresatowi pisma dostęp do treści pisma w formie dokumentu elektronicznego w systemie teleinformatycznym sądu przez okres co najmniej trzech miesięcy od dnia uznania pisma w formie dokumentu elektronicznego za

doręczone oraz do informacji o dacie uznania pisma za doręczone i datach wysłania zawiadomień, o których mowa w § 3 i 6.";

2) w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do postępowań prowadzonych na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 4, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tego przepisu, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że w postępowaniach tych strona może dokonać wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wykorzystywanego przez sąd do obsługi doręczeń oraz ich doręczania przez sąd za pomocą środków komunikacji elektronicznej.".

Art. 3. W ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1544 oraz z 2019 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się art. 44;
2) w art. 69 uchyla się pkt 5.

Art. 4. W ustawie z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 45 uchyla się pkt 3;
2) w art. 54 uchyla się pkt 2.

Art. 5. Do postępowań prowadzonych na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że:

1) w postępowaniach tych strona może dokonać wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wykorzystywanego przez sąd do obsługi doręczeń oraz ich doręczania przez sąd za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
2) do pierwszego pisma wniesionego przez stronę w danej sprawie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 46 § 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 6. Uwierzytelnienie strony w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 12a § 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą

ustawą, do czasu przyłączenia tego systemu do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej wymaga użycia:

1) profilu zaufanego albo
2) danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego.

Art. 7. 1. Organ, o którym mowa w art. 54 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, dostosuje system elektronicznego zarządzania dokumentacją w rozumieniu przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, do szczegółowego sposobu oraz szczegółowych warunków przekazywania akt sprawy, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 54 § 5 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do czasu dostosowania systemu, o którym mowa w ust. 1, organ przekazuje akta sprawy do sądu w sposób przewidziany dla akt prowadzonych w postaci papierowej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do przekazywania przez ministra właściwego do spraw zagranicznych akt sprawy, której dotyczy skarga wniesiona za pośrednictwem konsula.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 maja 2019 r.